

Bicsákné Furcsa Mária

Mi a szabványosítás szerepe?

 NSZFI
NEMZETI SZAKKÉPZÉSI
ÉS FELNŐTKÉPZÉSI INTÉZET

A követelménymodul megnevezése: Az áruforgalom lebonyolítása

A követelménymodul száma: 0004-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-005-30

A SZABVÁNYOSÍTÁS ÉS A SZABVÁNYOK

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

A műszaki szaküzletben segítséget kért az eladótól egy vásárló. Elpanaszolta, hogy a lelkes környezetvédő unokájától olyan energiatakarékos izzót kapott ajándékba, amelyet ő nem tud csatlakoztatni a lámpa foglalatjába. Kérte, hogy cseréljék ki ezt az izzót, mert használhatatlan. Az eladó a cserét elutasította, majd az izzó foglalatának megvizsgálása után azt javasolta a vásárlónak, hogy vásároljon egy megfelelő foglalatot. Ezt csatlakoztassa a lámpába és lehetővé válik az izzó használata.

1. ábra. E27-es menettel ellátott E14-es foglalat

Mi a szabványosítás szerepe?

A vásárló a képen látható foglalatot vette meg. Miután az eladó elmagyarázta neki a foglalat helyes használatának módját, a vásárló arra volt kíváncsi, hogy mi biztosítja azt, hogy az ő régi lámpájához is csatlakoztathatóak ilyen energiatakarékos izzók, illetve, hogy az eltérő fejátmérőjű izzó is használható? Ön szerint mit válaszolt a kereskedő? Jegyezze le a gondolatait!

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

1. Jó megoldások alkalmazására való törekvés és az uniós irányelvek szerepe

A jó műszaki megoldások kidolgozására való törekvés, az általános és ismételten alkalmazható eljárások, megoldások közzététele az emberiség egész történelmét végigkíséri.

Már **Kr.e. 220 körül** Si Huang-ti császár (a Kínai Nagy Fal megépíttetője) világtörténelmi jelentőségű kísérletként először próbált egységes mérték-, súly-, fémpénz- és írásrendszert bevezetni Kínában.

A régészek azonban már ennél korábbi leleteket is találtak. Egy **Kr.e. XXII. századból** való sumér település romjai között is találtak súlymértékeket.

Az egységesítő, szabályozó tevékenység jeleit figyelhetjük meg más ókori, középkori és újkori leletek esetében is. Elsősorban az építkezés, a hajózás, a fegyvergyártás, a mértékrendszerek kidolgozása, majd a vasútépítés nyújtott erre lehetőséget.

1792-ben Franciaországban egy bizottság hivatalosan bevezette a méter hossz mérték definícióját. Hamarosan elhelyezték a párizsi levéltárban egy platinából elkészített méterrudat és egy 1 kg-os tömeg-etalont. A kilogramm közmegegyezéssel szabadon választott mértékegység.

1875-ben adták ki a Nemzetközi méteregyezményt, amelynek eredményeként a tagországok – így az egyezményt aláíró Osztrák–Magyar Monarchia is – ősmértékeket (etalonokat) vehetett át.

1841-ben a gépelemek szabványosítását Joseph Whitworth angol gyáros alapozta meg a csavarok számára kifejlesztett egységes mértékrendszer kidolgozása révén. Ettől az időszaktól kezdve már nemcsak nemzeti, hanem nemzetközi szinten is szervezett szabványosítási tevékenység jellemző.

A XX. században az ipar és a kereskedelem fejlődése révén, illetve egyes földrajzi térségek országainak integrációs törekvései miatt jöttek létre a különböző nemzeti, regionális és nemzetközi szabványügyi szervezetek. Magyarországon 1921-ben alakult meg az első hivatalos szervezet. A szabványosítás hazai szervezete néhány év múlva bekapcsolódott a nemzetközi szabványügyi szervezet munkájába. A szabványosítás ebben az időszakban az állami irányítás eszköze volt.

Jelentős változást hozott a hazai szabványalkotó tevékenységben az, hogy 1991-ben a Római Szerződés 238. cikke alapján aláírták a magyar-EK társulási megállapodást, amelyet a magyar fél kifejezetten azzal a szándékkal kötött, hogy a szerződés teljesítése felkészítse az Európai Közösségekben való tagságra. A társulási megállapodás 1994. február 1-jén (a kereskedelmi része ideiglenes megállapodásként pedig már 1992. március 1-jén) lépett hatályba.

1995-ben a magyar Országgyűlés annak érdekében, hogy elősegítse a nemzetgazdaság szereplőinek a piacképességhez szükséges korszerű ismeretekkel való ellátását és a nemzetközi megállapodásokban vállalt kötelezettségeit teljesítse, közzétette a szabványosításról szóló törvényt. Így ezen a területen is jelentős változások kezdődtek. **2004. május 1-jén** a Magyar Köztársaság az Európai Unió tagja lett.

Az Európai Uniót a Maastrichti Szerződés hozta létre. Az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás (EGT-megállapodás) 1994. január 1-jén lépett hatályba. Magyarország az EGT-bővítési megállapodást írta alá. Az EGT-megállapodás célja az, hogy a belső piacba integrálja az egyes államokat és létrehozson egy olyan egységes gazdasági térséget, melyben **biztosított az áruk, személyek, szolgáltatások és tőke szabad mozgásának érvényesülése és az egységes versenyfeltételeket biztosító szabályok alkalmazása**. Az áruk, személyek, szolgáltatások és tőke szabad mozgásán túl az EGT-megállapodás tartalmaz versenyjogi rendelkezéseket, szabályozza a közbeszerzést és a szellemi tulajdonjogot. Lefedi a négy szabadsághoz kapcsolódó területeket (szociálpolitika, fogyasztóvédelem, környezet, statisztika, társasági jog), valamint a négy szabadságon kívüli területek kooperációjáról is tartalmaz rendelkezéseket pl. kutatás és technológiai fejlesztés, információs szolgáltatások, oktatás, szakképzés és ifjúság, fogyasztóvédelem, környezet, stb.. Az EK-Szerződés 10. cikkéből következően a közösségi jog érvényesülését minden tagállamnak biztosítani kell.

Az Európai Unióban érvényes irányelvek és kerethatározatok rendelkezéseit megfelelőképpen kell beépíteni a magyar jogrendszerbe. Az európai irányelv olyan célkitűzéseket tartalmaz, melyeket a tagállamoknak el kell érniük. A megvalósítás módját azonban a tagállamok választhatják meg. Az irányelvek a nemzeti jogszabályok harmonizálására szolgálnak.

Az irányelvek meghatározzák azokat az alapvető biztonságossági követelményeket, amelyeknek az adott árunak meg kell felelnie.

Az irányelvhez kapcsolódóan megjelölt harmonizált európai szabványoknak való megfelelés esetén vélelmezni kell, hogy az áru kielégíti az irányelvben meghatározott követelményeket. Leginkább az áruk szabad mozgásának alapelveivel összefüggésben jelenik meg a kölcsönös elismerés elve. Ezen elv értelmében a tagországok kötelesek a piacukra minden olyan árut beengedni, amelyet egy másik uniós tagállamban a törvényes előírásoknak megfelelően hoztak forgalomba. Ezen áruk más tagállamban való forgalmazását csak közegészségügyi vagy fogyasztóvédelmi okokból lehet megtagadni. Az 1979-es Cassis de Dijon ügyben – amikor is megtiltották a dijoni likőr Németországba való bevitelét, mert alkoholtartalma nem felelt meg a német jogszabályoknak – lefektették a kölcsönös elismerés és az egyenértékűség elvét.

Az Európai Unióban közérdek számít:

- a közkerülés, a közrend, a közbiztonság, az emberi egészség és élet védelme,
- az állatok és növények egészségének és életének védelme,
- a művészi, történelmi vagy régészeti értéket képviselő nemzeti kincsek védelme,
- a szellemi és kereskedelmi tulajdon védelme,
- a fogyasztók védelme, a környezet védelme,
- a költségvetési ellenőrzési rendszer hatékonyságának biztosítása,
- a kereskedelmi ügyletek tisztességességének biztosítása,
- a média sokszínűségének biztosítása,
- a kultúra védelme,
- a munkakörülmények javítása.

Ezeknek az elveknek a megvalósítását biztosítja az a szabványosító tevékenység, amelyet az uniós tagországok folytatnak.

A szabványosítás olyan tevékenység, amely általános és ismételten alkalmazható megoldásokat ad fennálló vagy várható problémákra azzal a céllal, hogy a rendező hatás az adott feltételek között a legkedvezőbb legyen. Ezzel a tevékenységgel nemzeti, regionális vagy nemzetközi szinten a szabványügyi szervek foglalkoznak. Legfőbb feladatuk a közösség számára hozzáférhető szabványok kidolgozása és jóváhagyása vagy elfogadása.

Szabványosítás során érvényesíteni kell a következő elveket:

- Ellentmondás-mentesség: A szabványok és a jogszabályok között, illetve az egyes szabványok között és az adott szabványon belül nem lehet ellentmondás.
- Önkéntesség: Ez egyrészt a szabványalkotásban, másrészt a szabványok alkalmazásában mutatkozik meg.
- Közmegegyezés: Az érdekelt felek – a gyártók, a kereskedők, a fogyasztók, a hatóságok – érdekeinek figyelembe vételével és érvényesítésével konszenzus révén jön létre a szabvány.
- Egyértelműség, következetesség: A tudomány és a technika eredményeinek hasznosítása. Ezek az eredmények általában szűk körben ismertek. A szabványosítás biztosíthatja ezek általános megismerését és gyakorlati hasznosítását.
- Illeszkedés a szabványok rendszerébe.

- Ismétlések, halmozások kerülése, a tárgyszerűség: A helyes szabványalkotási tevékenységet segítheti az MSZ EN 45020:2007 hivatkozási számú, A szabványosítás és az azzal kapcsolatos tevékenységek. Általános szakszótár – című szabvány alkalmazása.

A szabvány elismert szervezet által alkotott vagy jóváhagyott, közmegegyezéssel elfogadott olyan műszaki (technikai) dokumentum, amely tevékenységre vagy azok eredményére vonatkozik, és olyan általános és ismételten alkalmazható szabályokat, útmutatókat vagy jellemzőket tartalmaz, amelyek alkalmazásával a rendező hatás az adott feltételek között a legkedvezőbb. A szabványok készítésével foglalkozó szervezeteket szabványosító szervezeteknek nevezzük.

2. A szabványosítás szintjei és dokumentumai

A nemzeti szabványosítás:

A nemzeti szabványosító tevékenység céljai:

- a termelés korszerűsítése, a szolgáltatások színvonalának javítása azáltal, hogy az általános és ismételten alkalmazható eljárásokra és a műszaki megoldásokra vonatkozó dokumentumokat közrebocsátják,
- a nemzetgazdasági igények érvényesítése a nemzetközi és az európai szabványosítási tevékenységben,
- a kereskedelem műszaki akadályainak elhárítása,
- a műszaki fejlesztés eredményeinek széles körű bevezetése,
- az élet, az egészség, a környezet, a vagyon, a fogyasztói érdekek védelme és a biztonság,
- a megfelelőség-tanúsítás követelményrendszerének kialakítása,
- a hazai termékek és szolgáltatások nemzetközi elismertetése.

A nemzeti szabványosításban a következő alapelveket kell érvényesíteni:

- az áttekinthetőséget és a nyilvánosságot,
- a közérdek képviselét,
- az önkéntességet egyrészt a nemzeti szabványosításban való részvétel, másrészt a nemzeti szabványok alkalmazása szempontjából,
- a tárgyszerűséget,
- a függetlenséget a különböző érdekcsoportok túlsúlyától,
- az egységességet és ellentmondás-mentességet,
- az alkalmazkodást a tudomány, a műszaki gyakorlat és a tapasztalat általános eredményeihez, figyelembe véve a gazdasági adottságokat,
- az alkalmazkodást a nemzetközi és az európai szabványosítás rendjéhez,
- a nemzeti szabványügyi szervezet nem nyereségérdekelt jellegét.

A nemzeti szabvány olyan szabvány, amelyet a nemzeti szabványügyi szervezet alkotott meg, vagy fogadott el, és tett a nyilvánosság számára hozzáférhetővé.

A nemzeti szabványokkal szembeni legfontosabb követelmények:

- A nemzeti szabvány nem lehet jogszabállyal ellentétes.
- A nemzeti szabványt nemzeti szabványjellel kell ellátni. A nemzeti szabványjel más szabványon nem használható. A nemzeti szabványjelet a szabványnak való megfelelés jelölésére, a jelhasználat rendjének betartása esetén, bárki alkalmazhatja.
- A nemzetközi és az európai szabványokat szabványként közzétenni a Magyar Köztársaságban csak nemzeti szabványként lehet.
- A nemzeti szabvány nem lehet jogszabállyal ellentétes.

A magyar nemzeti szabvány jele: MSZ (Magyar Szabvány). A Magyar Szabványügyi Testület az általa kibocsátott szabványokat hivatkozási számmal látja el. Pl. az MSZ EN ISO 9001:2009 hivatkozási számú szabvány egy olyan nemzeti szabvány, amely az EN ISO 9001:2008 európai szabvány magyar nyelvű változata. A forrásszabvány tehát egy európai szabvány. A szabvány címe: Minőségirányítási rendszerek. Követelmények.

A nemzeti szabvány alkalmazása önkéntes, a használatuk nem tehető kötelezővé.

A szabványok nem jogszabályok. Nagy jelentőségűek azonban a jogalkotásban, a hatósági tevékenységben, a közbeszerzésben, a megfelelés-értékelésben. A jogszabályok elsősorban a közérdek szempontjából fontos fogalom-meghatározásokat, általános elveket, alapvető követelményeket, előírásokat tartalmazzák. A jogszabályok mindig kötelező jellegűek. A szabványok többnyire a műszaki megvalósítás konkrét és részletes eljárásait, technológiáját, illetve az ehhez kapcsolódó fogalmakat, követelményeket, vizsgálati eljárásokat tartalmazzák. A szabványokat a tudomány és a technika gyors fejlődése következtében rendszeresen felül kell vizsgálni és a műszaki fejlődés biztosítása érdekében korszerűsíteni kell. A szabvány szerzői jogi védelem alatt áll. A hasznosítás minden joga a kibocsátó szervé. Műszaki tartalmú jogszabály hivatkozhat olyan nemzeti szabványra, amelynek alkalmazását úgy kell tekinteni, hogy az adott jogszabály vonatkozó követelményei is teljesülnek. A szabványok alkalmazása önkéntes. A gazdálkodó szervezetek számára azonban előnyös lehet az alkalmazása, mert a szabványban foglaltak megvalósítása esetén biztonságos termék kerülhet a piacra. Amennyiben a gyártó áruját nem a hatályos szabvány alapján készíti, hanem attól eltérő módon, akkor egyes esetekben nagyon költséges és időigényes lehet a megfelelés igazolása. Ilyen eset például, ha a játékot nem, vagy nem teljes mértékben a szabványoknak megfelelően gyártották.

Az élelmiszer szakma nem a szabványosítás, hanem az Élelmiszerkönyv rendszerét választotta amikor (és ahol) az egyes termékek részletes minőségi szabályozásának igénye felmerült. Először Ausztriában, majd Svájcban, végül a múlt század közepén Németországban és Franciaországban létesítettek ilyen nemzeti rendszert. 1962-ben pedig az ENSZ két szakosított szervezete létrehozta az élelmiszerkönyv nemzetközi rendszerét, a FAO/WHO Codex Alimentariust.

A Magyar Élelmiszerkönyv az egyes élelmiszerekre, illetve az élelmiszerek vagy élelmiszer-összetevők egyes csoportjaira vonatkozó élelmiszer-minőségi, élelmiszer-jelölési és élelmiszer-biztonsági (élelmiszer-higiéniái), valamint az élelmiszerek vizsgálata során alkalmazandó módszerekre vonatkozó kötelező előírások, valamint irányelvek gyűjteménye. Az élelmiszerkönyvi irányelvek alkalmazása nem kötelező, azonban az élelmiszerkönyvi irányelvben szereplő megnevezés használata esetén az élelmiszernek az irányelvben foglaltaknak meg kell felelnie. Amennyiben a BL 55-ös búzafinomliszt csomagolásán azt a jelölést látjuk, hogy MÉ 2-61/1/1, akkor az a termék a Magyar Élelmiszerkönyv 2. kötetében lévő 2-61 irányelvnek megfelelő minőségű, MÉ 2-61/1/1 azonosító számú termék. Ez az áru finomszemcsés őrlemény, a búzamazgalszóró (endospermiumra) jellemző színű, héjrészt gyakorlatilag nem tartalmaz. Ez az áru tehát nem szabvány alapján készült.

A Magyar Köztársaság nemzeti szabványügyi szervezete a Magyar Szabványügyi Testület (MSZT).

Az MSZT legfontosabb feladatai közé tartozik

- a nemzeti szabványok kidolgozása, illetve kidolgoztatása, jóváhagyása és közzététele, módosítása és visszavonása,
- a nemzetközi szabványok, szabványjellegű dokumentumok figyelemmel kísérése, szükség és lehetőség szerint nemzeti szabványként való bevezetése és közzététele, figyelembe véve a szabványosításban érdekelt szervezetek szempontjait,
- az európai szabványok nemzeti szabványként való bevezetése és közzététele, összhangban a kapcsolódó jogharmonizációs feladatok teljesítésével,
- a termékek, szolgáltatások nemzeti szabványnak való megfelelés tanúsítási rendszerének létrehozása és működtetése,
- közreműködés a jogszabálynak vagy egyéb előírásnak való megfelelés tanúsításában,
- tanúsítási rendszer létrehozása a minőségbiztosítási rendszerek tanúsítására a vonatkozó szabványok szerint.

Az MSZT a jogalkotó szerv felkérése alapján gondoskodik a közérdekű, különösen az élet, az egészség, a testi épség, a vagyon és az emberi környezet védelméről, továbbá a fogyasztói érdekek védelméről szolgáló jogszabályokhoz kapcsolódó nemzeti szabványok kidolgozásáról, illetve kiadásáról.

A nemzeti szabvány csak a nemzeti szabványügyi szerv felhatalmazása alapján forgalmazható és terjeszthető.

Az MSZT honlapján internetes Szabványkatalógus áll az olvasók rendelkezésére a magyar szabványok adataival. Az internetes Szabványkatalógus igénybevételével tájékozódhat az érdeklődő a magyar szabványok adatbázisában nyilvántartott szabványdokumentumok érvényességéről, helyesbítéséről és/vagy módosításáról. A szabványok megvásárolhatóak. Az MSZT az általa kiadott Szabványügyi Közlöny útján tesz közzé szabványosítási és tanúsítási közleményeket, tájékoztatókat. Az MSZT Szabványinformációs Központja a hagyományos könyvtári szolgáltatások mellett telefonos információszolgáltatást is nyújt. A szabványok papíralapú dokumentumokként és elektronikus formában is beszerezhetőek a Szabványboltban.¹ Más országokban is elismert tevékenységet folytatnak a nemzeti szabványügyi szervezetek. Pl. Németország szabványügyi szervezete a Deutsches Institut für Normung (DIN), Ausztria szabványügyi szervezete pedig az Österreichisches Normungsinstitut (ON) Ausztriában a szabványok ÖNORM jelölést kapnak. Ezeket az Osztrák Szabványügyi Hivatal (ON) adja ki.

Európai szabványosítás:

A nemzeti szabványosításnál magasabb szintű szabályozást jelent. Ebben a regionális szabványosító tevékenységben teljes joggal az EK-hoz (Európai Közösséghez) és az EFTA-hoz (Európai Szabadkereskedelmi Társuláshoz) tartozó országok illetékes szervei vehetnek részt. Az európai szabványosítás az Európai Szabványügyi Szervezetek keretében folyó szabványosítás.

Európai Szabványügyi Szervezetek:

- **CEN:** Európai Szabványügyi Bizottság (European Committee for Standardisation): Tevékenységének főbb területei: gépgyártás, mély- és magasépítés, egészségügy, biotechnológia, környezetvédelem, munkavédelem, gázipar, közlekedés, csomagolás, fogyasztási cikkek, sport és szabadidős tevékenységek, élelmiszeripar, anyagok, vegyipar, űrtechnológia, szolgáltatások, minőség, vizsgálatok és tanúsítás, nanotechnológia és még sok más egyéb.
- **CENELEC:** Európai Elektrotechnikai Szabványügyi Bizottság (European Committee for Electrotechnical Standardisation)
- **ETSI:** Európai Távközlési Szabványügyi Intézet (European Telecommunications Standards Institute)

Európai szabvány: olyan szabvány, amelyet európai szabványügyi szervezet fogadott el, és tett a közösség számára hozzáférhetővé. Pl. EN 71-6:1994. Ennek a szabványnak a címe: Gyermekek játékainak biztonsága. 6. rész: Grafikus jelképek az életkorcsoportra figyelmeztető utasítással való megjelölésre. Az európai szabványok jele: EN. Az európai szabványügyi szervezetek szabályai szerint az európai szabványok nemzeti szabványként való bevezetése kötelező, nemzeti nyelven való bevezetésük azonban nem.

¹ Forrás : <http://www.mszt.hu/infoszolg.html>

A nemzeti szabványügyi testületek valamennyien tagjai az európai szabványügyi testületek valamelyikének – a CEN-nek vagy a CENELEC-nek – és általában az ISO-nak vagy az IEC-nek is.

Nemzetközi szabványosítás:

Olyan szabványosító tevékenység, amelyben az ISO (International Organization for Standardization) tagországok illetékes szervei részt vehetnek.

Nemzetközi Szabványügyi Szervezetek:

- **ISO:** Nemzetközi Szabványügyi Szervezet
- **IEC:** Nemzetközi Elektrotechnikai Bizottság

Nemzetközi szabvány: olyan szabvány, amelyet nemzetközi szabványosító vagy szabványügyi szervezet fogadott el, és tett a közösség számára hozzáférhetővé. A legmagasabb szintű szabványok a nemzetközi szabványok. Ezek szabványjele: ISO vagy IEC.

3. A jó megoldások kidolgozását, megvalósítását segítő egyéb dokumentumok

A szabványosításról szóló magyar törvény, illetve az uniós irányelvek a szabványosításnak három szintjét határozzák meg. Csak azokat a dokumentumokat tartják szabványnak, amely megfelel a szabványok fogalmában meghatározott kritériumoknak. Ismerünk azonban olyan szabályozó tevékenységeket és azok eredményeként létrehozott dokumentumokat, amelyek a szabványalkotást, illetve a jó megoldás kidolgozást segítik.

Vállalati "szabványok": Egy adott vállalat dolgozói által elkészített dokumentumok, amelyek egy-egy vállalkozás szintjén biztosítják a rendező elv érvényesítését. Tehát az ilyen szabványok hasznosítói ugyanazok, akik kidolgozták azokat. Ezek kidolgozása során is érvényesíteni kell az ellentmondás-mentesség elvét, az egyértelműséget. Ezek a dokumentumok az adott vállalkozás esetében kötelező jellegűek és nem nyilvánosak.

A „szabványtervezet”: Egy adott témára vonatkozó műszaki leírás szövegét tartalmazó dokumentum, amelynek a nemzeti szabványosítási eljárásnak megfelelő elfogadása megfontolás alatt áll, miután ezen a dokumentumon már elvégezték az előkészítő munkát, és nyilvános véleményezés vagy vizsgálat céljából közzétették.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. Keresse meg az interneten az alábbi honlapot és olvassa el a szabványosítás történetét!
http://www.dunaferr.hu/_cikkek/minoseg_eve/a_szabvanyok_kialakulasa_szabvanyositas.pdf

2. Olvassa el az alábbi az alábbi rövid tájékoztatót, amely az elektromos szerelési cikkek esetében végzett szabványosító tevékenység gyakorlati eredményét bizonyítja. Ennek eredményeként biztosított a készülékek feszültségforráshoz történő csatlakoztatása, illetve az áruk gazdaságos cserélhetősége!

"A foglalatok a fényforrások mechanikai rögzítésén kívül azok áramellátását is biztosítják. A különböző foglalatfajták közül legismertebbek az Edison menetes izzólámpa-foglalatok. Leggyakoribb változataik E14, E27 vagy E40 menethüvellyel készülnek, ahol az E betű az Edison-menetre, az utána következő szám a menetes rész mm-ben kifejezett átmérőjére utal."² A fényforrások esetében is ugyanezeket a jelöléseket és méreteket alkalmazzák.

Olvassa el az "ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET" -ben felvetett kérdésre adott válaszát! Az izzó csatlakoztatását a szabványosításnak köszönhetően tudjuk megoldani.

3. " Az angol nyelvben a "standard" szót két különböző értelemben használják: jelenti egyrészt a széles körben elfogadott műszaki szabványokat, specifikációkat, műszaki ajánlásokat és hasonló dokumentumokat (franciául "normákat") és az etalonokat (franciául: "etalon")."

"Etalon: Mérték, mérőeszköz, anyagminta vagy mérőrendszer, melynek az a rendeltetése, hogy egy mennyiség egységét illetve egy vagy több ismert értékét definiálja, megvalósítsa, fenntartsa vagy reprodukálja és referenciaként szolgáljon. PÉLDÁK: 1 kg-os tömegetalon; 100 ohmos normállenállás, ..." ³

Osztálytársával együtt végezzenek gyűjtőmunkát! Soroljon fel olyan etalonokat, amelyeket a kereskedelemben használnak!

Forrás: <http://mek.niif.hu/00500/00572/html/index.htm>

³ Forrás: <http://mkeh.gov.hu/meresugy/metrologia/vim6>

Beszélgék meg azt is, hogy mi a feltétele ezen etalonok használatának!

2. ábra. 1 kg-os tömegetalon

3. A Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal honlapján olvashatjuk az alábbi tájékoztatót! "CE jelölés valamely - általában biztonsággal kapcsolatos - uniós irányelvnek való megfelelést jelzi. A CE-jelölés azt tanúsíthatja, hogy a mérőeszköz:

- biztonságosan kezelhető,
- elektromos érintésvédelme megfelelő,
- nem zavarja az elektronikus berendezéseket,
- megfelelő mértékig érzéketlen a rádiófrekvenciás zavarokra (pl.: mobiltelefon),
- robbanásveszélyes környezetben használható...

A CE jelölés önmagában a mérőeszköz hitelességét nem tanúsítja!

A CE-jel arányosan kicsinyíthető/nagyítható, de nem lehet kisebb, mint 5 mm.

A CE jelölés mellett zöld alapon elhelyezett M jel az új mérőeszköz metrológiai megfelelőségét tanúsítja és egyben jelzés felvitelétől számítva a hitelesítési időköz elteltéig (2 év) a mérőeszköz hitelességét is igazolja. (Jelenleg még csak a nem-automatikus működésű mérlegeken fordulhat elő.)

A metrológiai megfelelőség tanúsítása esetében a CE jelölést kiegészíti:

- a tanúsítás évszámának két utolsó jegye,
- a tanúsításban közreműködő bejelentett testület ("notified body") számjele (példánkban 1422 = magyar mérésügyi szerv a volt OMH), valamint
- a zöld alapon elhelyezett M metrológiai jel."

4. Keresse meg az interneten a <http://compax.hu/2009/tanositvany.pdf> honlapon található tanúsítási dokumentumot! Tanulmányozza azt, majd beszélje meg tanárával a tanúsítvány jellemzőit! Keressen még ilyen dokumentumokat! Írja be a kereső programba az alábbi kifejezést: MSZT tanúsítvány!

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Írja be a táblázatba a szabványosítás szintjét és a megfelelő szinthez alábbi szabványok hivatkozási számát!

- MSZ EN ISO 9001:2009
- ISO 9001:2008
- ÖNORM EN ISO 14713-3:2010
- EN ISO 9001:2008

A szabványosítás szintje:	Az adott szinthez tartozó szabvány(ok):
.....
.....
.....

2. feladat

Milyen szintű szabványok a harmonizált szabványok?

3. feladat

Húzza alá az alábbi felsorolásban szereplő etalonokat!

- HACCP
- 1 l-es űrmérték
- DIN 1301
- CE-jelölés
- Méterrúd
- 1 kg-os tömegetalon
- E 14-es fejátmérő

Mi a szabványosítás szerepe?

4. feladat

Hasonlítsa össze a szabványokat és a jogszabályokat! Írja a megfelelő betűjelet a jellemző előtti szabad helyre!

"A"- t írjon, ha a jellemző a szabványokra vonatkozik

"B"- t írjon, ha a jellemző a jogszabályokra vonatkozik

-1. kötelező alkalmazni
-2. az országgyűlés alkotja meg
-3. megalkotása önkéntes
-4. az áru gyártástechnológiáját tartalmazó dokumentum
-5. alkalmazása önkéntes

5. feladat

Olvassa el az alábbi idézetet!

"Magyarországon a fémjelzésre utaló legkorábbi írásos adatok 1370-ből, Nagy Lajos uralkodásának idejéből származnak. A szepesi szászok céhei részére kiadott jogkönyvek előírták, hogy minden ötvös köteles mesterjegyét beütni az általa készített nemesfém tárgyba. A XVI. századtól a próbabélyeg használata is kötelező volt, mely a finomságvizsgálat elvégzését igazolta. A mesterjegy a névjel, a próbabélyeg a fémjel ősenek tekinthető." "Jelenleg, a nemesfémvizsgáló és hitelesítő feladatok végrehajtása, a 297/2005. (XII. 23.) Korm.rendelet értelmében, a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal keretei között történik."⁴

Szabvány írja-e elő a nemesfém tárgyak fémjeleire vonatkozó szabályokat? Jegyezze le a választ!

Melyik intézmény foglalkozik a nemesfém tárgyak nemesfém tartalmának meghatározásával? Írja le a választ!

⁴ Forrás: Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal honlapja:

<http://mkeh.gov.hu/nemesfemvizsgalat>

6. feladat

A "SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM" -ban olvasottak alapján töltsse ki a táblázat rovatait!

A szabványok tartalmi jellemzői:	A szabványok kidolgozási eljárásainak jellemzői:
1.	1.
2.	2.
3.	3.

7. feladat

Húzza alá a felsorolásban szereplő megállapítások közül azokat, amelyek a szabványosítás céljai!

- Nyilvánosság.
- A kereskedelem műszaki akadályainak elhárítása.
- A termelés korszerűsítése, a szolgáltatások színvonalának javítása.
- Az önkéntesség.
- Csak biztonságos termék kerülhessen kereskedelmi forgalomba!
- Olyan termékek előállítása, amelyek a hazai és a külföldi piacon is megfelelnek a követelményeknek.

Mi a szabványosítás szerepe?

MEGOLDÁSOK

1. feladat

A szabványosítás szintje:	Az adott szinthez tartozó szabvány:
Nemzetközi szabványosítás:	ISO 9001:2008
Európai szabványosítás:	EN ISO 9001:2008
Nemzeti szabványosítás	MSZ EN ISO 9001:2009 ÖNORM EN ISO 14713-3:2010

2. feladat

Európai szabványok.

3. feladat

- HACCP
- 1 l-es úrmérték
- DIN 1301
- CE-jelölés
- Méterrúd
- 1 kg-os tömegetalon
- E 14-es fejátmérő

4. feladat

-B.....1. kötelező alkalmazni
.....B.....2. az országgyűlés alkotja meg
.....A.....3. megalkotása önkéntes
.....A.....4. az áru gyártástechnológiáját tartalmazó dokumentum
.....A.....5. alkalmazása önkéntes

5. feladat

Nem.

6. feladat

A szabványok tartalmi jellemzői:	A szabványok kidolgozási eljárásainak jellemzői:
1. ismételt alkalmazásra szolgál	1. közmegegyezéssel készül
2. szabályokat, jellemzőket, útmutatást tartalmaz	2. az arra illetékes szer jóváhagyta
3. optimális megoldást jelent	3. közzétételre került

7. feladat

- Nyilvánosság.
- A kereskedelem műszaki akadályainak elhárítása.
- A termelés korszerűsítése, a szolgáltatások színvonalának javítása.
- Az önkéntesség.
- Csak biztonságos termék kerülhessen kereskedelmi forgalomba!
- Olyan termékek előállítása, amelyek a hazai és a külföldi piacon is megfelelnek a követelményeknek.

A SZABVÁNYOK SZEREPE

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Üzemlátogatásra érkeztek a tanulók egy raktárba. Arra lettek figyelmesek, hogy valamennyi raktárban egyezményes jelölések figyelhetőek meg az ajtókon, a falakon és a termékek csomagolásán. Feltűnt számukra az is, hogy a raklapok felületét a kisebb csomagolások teljesen kitöltik, és szabályos kötésben helyezkednek el. Megkérdezték az egység vezetőjét, hogy ezek szabványos megoldások-e? Amikor ő igennel válaszolt, akkor a diákok arra kérték, hogy mutasson még nekik olyan dolgokat, olyan megoldásokat, amelyek a szabványosításnak köszönhetőek. Soroljon fel Ön is olyan dolgokat, alkalmazásokat a kereskedelemből, amelyek a szabványosítás eredményei.

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény kimondja, hogy csak biztonságos termék hozható kereskedelmi forgalomba. A fogyasztónak joga van a biztonságos áruhoz és szolgáltatáshoz, a vagyoni érdekek védelméhez, a megfelelő tájékoztatáshoz és oktatáshoz, a hatékony jogorvoslathoz. A forgalomba hozott terméknek alkalmasnak kell lennie a rendeltetésszerű használatra. Az irányelvek, a jogszabályok az esetek többségében nem tartalmaznak arra vonatkozó információt, hogy hogyan lehet az előírásoknak megfelelni. A szabványosítás és a szabványok azonban erre korszerű, gazdaságos megoldásokat biztosítanak. A szabványosítás a gazdasági élet különböző területein biztosítja azt, hogy a gazdálkodó szervezetek a hatályos szabványok alkalmazása mellett tevékenykedjenek, és ne kelljen saját maguknak megfelelő eljárásokat, megoldásokat, gyártástechnológiát kidolgozni.

A szabványok szerepe az alábbi területeken kiemelkedő jelentőségű:

1. **A hatályos termékszabvány alapján előállított termék biztonságos.** Egyes termékek, pl. a gyermekjátékok, az elektromos árammal működtetett gépek és készülékek csak CE-jelöléssel kerülhetnek kereskedelmi forgalomba. A szabványok alkalmazása megfelelőség-értékelési eljárások egyszerűsítését biztosítja. A CE-jelöléssel ellátott termékek az Európai Unió bármely tagországában piacra kerülhetnek. „3” (fordított epszilon) jel: az aeroszolos termékek jogszabályi követelményeinek való megfelelőségét tanúsító jel. A szabványos áru ezt a megfelelőségi jelölést viselheti, forgalomba kerülhet. A biztonságos termék előállítását, a fogyasztók életének, egészségének és környezetének védelmét biztosítják a következő rendszer szabványok is:
- Az ISO 9001 minőségirányítási szabványt alkalmazó vállalkozások működése szabályozottabbá válik, hatékonysága nő. A minőségirányítás révén a folyamatok átláthatóvá válnak, a beosztottak munkája nyomon-követhetővé válik. csökken a selejt áru, a hibás szolgáltatás aránya. Az átláthatóságból adódóan csökken a raktári, ráfordítási veszteség. Így biztosítottabb a gazdaságos működés. Ezt a szabványt világszerte elterjedten alkalmazzák. A bevezetése új piacok megszerzését is biztosíthatja, mert sokan elvárják üzleti partnereiktől, hogy alkalmazzák ezt a rendszert.
 - ISO 14001 környezetirányítási rendszer alkalmazása a terhelések csökkentésében, a környezetvédelmi bírságok elkerülésében, s nem utolsósorban az előírásoknak megfelelő, de gazdaságosan megvalósítható gyakorlat kialakításában segíti a gyártókat.
 - ISO 22000 élelmiszerbiztonsági szabvány nemzetközi szinten elfogadott. A mezőgazdasági vállalkozóktól kezdve az élelmiszer előállítók és -forgalmazók is alkalmazzák. A termőföldtől az asztalig biztosítja az élelmiszerlánc szereplőinek együttműködését. Tartalmazza az ISO 9001 szabvány és a HACCP (Veszélyelemzés, Kritikus Szabályozási Pontok) élelmiszerbiztonsági előírás követelményeinek legfontosabb részeit és tanúsíthatóvá teszi e rendszerek alkalmazását.
2. **Költséghatékonyság, gazdaságosság:** A termékszabványok alkalmazásának köszönhetően lecsökken a szavatossági, jótállási és termékfelelősségi ügyek száma. A vizsgálati szabványok alkalmazása biztosítja azt, hogy a gyártó minőségellenőrzéssel foglalkozó dolgozói is ugyanazokat a vizsgálati eljárásokat alkalmazzák az árujellemezők értékeinek meghatározásánál, mint amit az ellenőrző hatóságok dolgozói is alkalmaznak. Így a minőség szabályozása biztosított. A szabványok alkalmazása biztosítja a korszerű megoldások alkalmazását a kereskedelmi munkában is. A logisztikai folyamatokban, GS1 szabványok legfontosabb előnyei: biztosítják
- az automatikus termékazonosítást (pl. GS1-13, GTIN-14),
 - az optimális készletgazdálkodást (POS-rendszer alkalmazható),
 - az áruk nyomon-követését (RFID-rendszer), az élelmiszerbiztonság növelését, az áruk könnyebb visszahívását, az elektronikus vagyonsvédelemi rendszer működtetését,
 - a helyazonosítást (GLN, SSCC kód segítségével pl. a raktári munkák egyszerűsödnek),
 - segítik a termék helyes kezelését, a FI-FO- elv érvényesítését (pl. GS1-128 segítségével könnyű információt kapni a termék minőség-megőrzési idejéről),

- az elektronikus adatcsere megvalósítását. Felgyorsul az információ csere, pontosabbá válik a munkavégzés. (pl. a GS1 EANCOM szabvány alkalmazása révén).
3. **A méretek és mértékrendszerek szabványosítása** a gyártók részére egyszerűsíti az előállítási folyamatokat, a vásárlók részére könnyebbé teszi a megfelelő termék kiválasztását. Ez megteremti a csatlakozás, cserélhetőség feltételeinek biztosítását is. A különböző országokban gyártott cikkek esetében egyszerűbb az alkatrészek pótlása. A csomagolóeszközök méreteinek egységesítése (pl. az EUR raklap mérete 800 X 1200 mm) biztosítja az anyagmozgatás, szállítás és árutárolás egyszerűsítését, gazdaságosabbá tételét.
 4. **A minőség szabályozása, korszerűsítése:** a fogyasztói igények jobb kielégítését szolgálja. A szabványosítás révén új technológiák terjednek el. Ezt tapasztaljuk pl. a televízió műsorszórás terén, illetve a mobiltelefonok szolgáltatásainak bővülésénél is. Másrészt biztosítja az ár és a minőség összefüggésének érvényesítését.
 5. **A figyelmeztető és információs szimbólumok szabványosítása** révén kidolgozott nemzetközi szabvány használata elősegíti azt, hogy a különböző nyelvterületről érkező árukat biztonságosan kezeljék.

3. ábra. Árukezelési jelképek

6. **Könnyebben megvalósíthatóak a környezetvédelmi elvárások:** energiatakarékosabb készülékek, berendezések kerülnek forgalomba, kevesebb csomagolóanyag kerül felhasználásra és biztosítottabb azok újrafelhasználása, hasznosítása.
7. **Az adatbiztonsági szabványok** kidolgozása lehetővé teszi a korszerű, pénzkímélő fizetési módok, illetve az online kereskedés elterjedését.

8. **Javul az egészségvédelem, a munkahelyi biztonság:** A biztonságos termékek gyártása és forgalmazása, a környezetvédelmi irányelvekben foglaltak megvalósítása, a munkáltatók részéről az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeinek megteremtése segíti a fogyasztók egészségének megőrzését, a betegségek kialakulásának megelőzését.
9. **A gazdaság szereplői egymásközi megértésének biztosítása:** A szabványok olyan fogalom-meghatározásokat, rajzjeleket, méreteket, mértékeket határoznak meg, amelyeket az egyes szakterületeken dolgozók következetesen és egyértelműen használnak. Így kevésbé fordul elő félreértés, és a partnerek közötti együttműködés is átláthatóbb lesz.

A szabványosítás fontos szerepe, hogy a műszaki együttműködésnek köszönhetően elősegíti a kereskedelem műszaki akadályainak elhárítását, a gazdasági kapcsolatok bővítését, a termékek és szolgáltatások rendeltetésszerű használatra való alkalmasságát, biztosítja a vállalkozók részére az új piacokhoz jutást és a piacon maradási.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. **Olvassa el** figyelmesen a "SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM"-ban a szabványok szerepéről, gyakorlati jelentőségéről szóló fejezetet! Figyelje meg a szabványosítás céljai és a szabványok gyakorlati jelentősége közötti összefüggéseket! Sorolja fel azokat a területeket, ahol a szabványosítás rendező hatása érvényesül és az adott terület korszerűsítését segíti!

-
-
-
-
-

2. **A GS1** jelentős mennyiségű, és egyre inkább szerteágazó szabványt és hozzájuk kapcsolódó módszertant, ajánlást dolgozott ki. Látogasson el GS1 honlapra és a Megoldások megnyitása után olvassa el a tájékoztatókat, ismerkedjen meg a korszerű eljárásokkal! A honlap címe: <http://www.gs1hu.org/default.asp?id=133>

3. **Ellenőrizze le az "ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET"-ben felvetett kérdésre adott válaszait!** Hasonlítsa össze a válaszokat osztálytársa válaszaival! Ha bizonytalanok a jó megoldás tekintetében, akkor kérjenek segítséget a szaktanárunktól! Jegyezzen fel olyan alkalmazásokat, amelyek még nem szerepeltek a válaszában, de fontosnak tartja azokat is!

4. Olvassa el a 2010. évi Magyar Termék Nagydíj® pályázati felhívás alábbi részletét!

"A zsűri az értékelésnél figyelembe veszi:

- a pályázati dokumentáció tartalmi és esztétikai teljességét
- a pályázatra benyújtott termék/termékcsalád, szolgáltatás biztonságosságát, megfelelőségét, minőségét, újszerűségét, piacképességét
- az energiatakarékos, környezetbarát megoldások alkalmazását, a fogyasztónak kínált előnyöket
- a megfelelőséget igazoló, harmadik fél- tanúsító szervezet- által kiállított tanúsítványt vagy szakvéleményt
- a szakértők állásfoglalását
- a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság vizsgálatainak tapasztalatait
- minőségirányítási rendszer alkalmazását (pl. ISO, vagy élelmiszerek esetében HACCP)
- forgalomba- hozatal jogszabályi feltételeit
- korábban elnyert díjak, tanúsító védjegyek meglétét."

Tegyen javaslatot a pályázni kívánó vállalkozás vezetőjének az alábbiakkal kapcsolatban!
Milyen minőségirányítási szabványok alkalmazását javasolná? Írja le a válaszát!

Javasolná-e Ön a Magyar Szabványügyi Testületet a termék, illetve az alkalmazott minőségirányítási rendszer megfelelőség-tanúsítási eljárásának elvégzésére?

Milyen minőségirányítási rendszer alkalmazását javasolná a környezetvédelmi követelményeknek való megfelelés érdekében?

Milyen megfelelőség jelölést helyezne el a termék csomagolásán, kísérő iratain, ha ez a termék egy háztartási vasalógép lenne? Rajzolja le ezt a jelölést!

Egészítse ki az alábbi mondatot!

A CE jelölés valamely – általában biztonsággal kapcsolatos – irányelvnek való megfelelést jelzi.

Hasonlítsa össze a válaszait osztálytársa válaszaival! Beszéljék meg az eltérő válaszokat! Kérjék meg a szaktanárukat, hogy ellenőrizze le a válaszokat!

5. Végezzen megfigyelést a gyakorlati munkahelyén! Töltse ki az alábbi megfigyelési lapot! Amennyiben valamely árucsoportot nem forgalmazzák, akkor vizsgálja meg ezeket az otthonában! Ha nincs erre lehetősége, akkor a tanítási órán osztálytársaival és tanárával beszéljék meg a válaszokat!

MEGFIGYELÉSI LAP
<u>Az áruk csomagolásán előforduló áruvédelmi feliratok és jelképek, illetve azok jelentése:</u>
<u>A ruházati termékek helyes kezelését segítő jelképek:</u>
<u>A korszerű pénztári munkát segítő szabványok:</u>
<u>A boltban használatos etalonok:</u>
<u>A betéti díjas palackok jellemzője:</u>
<u>Az előírásoknak megfelelő aeroszolos termék jellemzői:</u>

Mi a szabványosítás szerepe?

A biztonságos munkavégzést segítő ábrák, feliratok, jelölések:

MUNKANYAG

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Az élelmiszerbolt vezetője azon gondolkodik, hogy tanúsítania kellene a vásárlók felé, hogy az élelmiszer-forgalmazás higiéniai szabályait betartják. Tegyen neki javaslatot egy olyan szabvány alkalmazására, amely elősegítheti a színvonalas munkavégzést, a vevők bizalmának növelését és a vevőkör bővítését! Írja fel ennek a szabványnak a számát és nevét!

2. feladat

Figyelje meg a képen látható logisztikai címkét! Ezeket is szabványosították! Soroljon fel a kereskedelmi életből olyan tevékenységeket, gazdasági eseményeket, amelyek esetében a címkén szereplő kódoknak köszönhetően egyszerűbb, pontosabb, gazdaságosabb lesz a munkavégzés és elérhető a profit növelése!

E21292

<small>NETT WEIGHT (kg):</small> n/a <small>CONTENT:</small>	<small>PROD DATE: (YYYY-MM-DD)</small> n/a <small>PURCHASE FROM:</small>	<small>EXPIRY: (YYYY-MM-DD)</small> n/a <small>COUNT:</small>
---	---	--

02000100004760 20000000000008

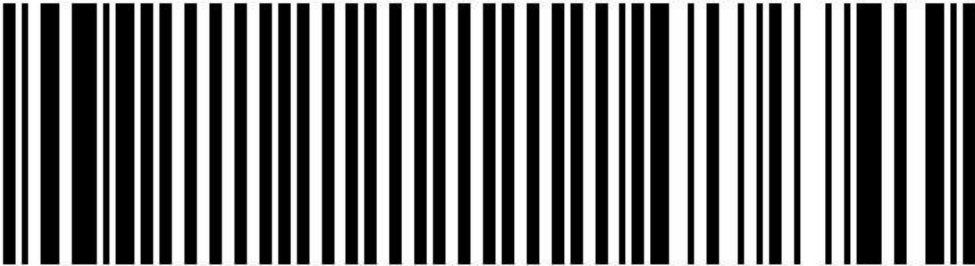
<small>COUNT:</small> 16000	<small>BATCH/LOT:</small> 090728	<small>SSCC:</small> 020000000000420769
---------------------------------------	--	---

(02) 02000100004760 (37) 16000

(10) 090728 (412) 20000000000008

(00) 020000000000420769

4. ábra. Logisztikai címke részlete

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

3. feladat

A raktári dolgozó zsugorfóliázott egységpakományt készít a csomagokból. A csomagok mérete 800 X 600 mm. Hány csomag fér el egy sorban az EUR raklap felületén?

4. feladat

Figyelje meg az alábbi képen látható rajzokat, feliratokat!

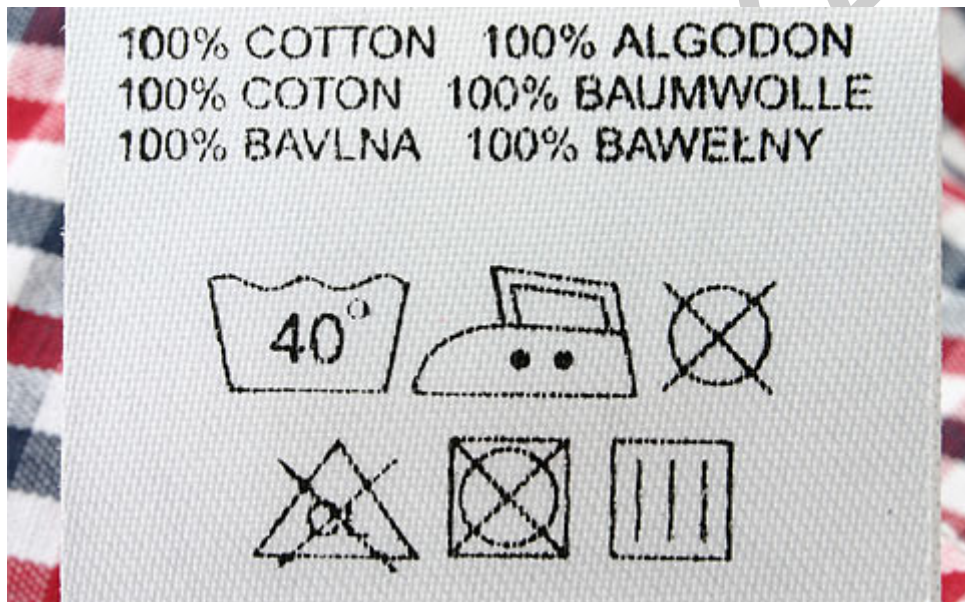
5. ábra. Áruvédelmi jelképek

Mi a szabványosítás szerepe?

Mi az oka annak, hogy a nyelvileg sokszínű EU-ban minden szakképzett kereskedelmi dolgozó megérti ezeket?

5. feladat

Az egyik varrodában kiváló minőségű női ruházati cikket készítenek és 10 különböző országba exportálják azokat. Az alábbi címkét varrják be az áruikba.

6. ábra. Egy ruházati cikk kezelési jelképsora

Mi az oka annak, hogy a fogyasztók valamennyi országban értelmezni tudják ezeket a jelöléseket?

6. feladat

Nagyon sok helyen láthatjuk a 7. ábrán látható figyelmeztető, illetve tájékoztató táblákat. Mi az oka az ilyen ábrák alkalmazásának? Válaszát jegyezze le!

7. ábra. Tájékoztató, figyelmeztető táblák

MEGOLDÁSOK

1. feladat

ISO 22000 élelmiszerbiztonsági szabvány

2. feladat

- az automatikus termékazonosítást (pl. GS1-128),
- az optimális készletgazdálkodást (POS-rendszer alkalmazható),
- az áruk nyomon-követését (RFID-rendszer), az élelmiszerbiztonság növelését, az áruk könnyebb visszahívását, az elektronikus vagyonvédelemi rendszer működtetését,
- a helyazonosítást (GLN, SSCC kód segítségével pl. a raktári munkák egyszerűsödnek),
- segítik a termék helyes kezelését, a FI-FO- elv érvényesítését (pl. GS1-128 segítségével könnyű információt kapni a termék minőség-megőrzési idejéről).

3. feladat

2 db csomag helyezhető el a raklap felületén egy sorban.

4. feladat

A 4. számú ábrán áruvédelmi jelképek láthatóak. A figyelmeztető és információs szimbólumok szabványosítása elősegíti azt, hogy a különböző nyelvterületről érkező árukat biztonságosan kezeljék. A nemzetközi szabványt az ISO tagországok is átvették, honosították. A kereskedelmi dolgozók a képzés során elsajátítják az árukezelési jelképek jelentését és a helyes árukezelés módjait.

5. feladat

A textíliák jelképekkel megadott kezelési útmutatóját szabványosították. A nemzetközi szabványt az ISO tagországok honosították.

6. feladat

A biztonságos munkavégzést szolgálják.

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

Dr. Buzás Gizella: Általános áruismeret Képzőművészeti Kiadó 2008

Kunvári Enikő – Rozsonics Angéla: Kereskedelmi ismeretek a modulrendszerű képzéshez
Kereskedelmi és Idegenforgalmi Továbbképző Kft.

<https://kereses.magyarország.hu/jogszabalykereso>

http://ec.europa.eu/community_law/directives/directives_hu.htm

24/1998. (IV. 29.) IKIM–NM együttes rendelet a gyermekjátékszerek biztonságossági követelményeiről, vizsgálatáról és tanúsításáról

http://www.fvm.gov.hu/doc/upload/201002/info3_me_tartalom_2010_jan.pdf

<http://hu.wikipedia.org/wiki/DIN>

http://www.austriantrade.org/bh/zentral/about_austria/normen_recht/normen.hu.jsp?page=2

<http://europa.eu.int/comm/enterprise/tris/>

<https://www.astandis.at/shopV5/search/Search.action?display=&refineSearch=false>

http://www.pafi.hu/_pafi/palyazat.nsf/83c68255e917fff4c1256bd6006b51fa/814c73aeb78d66c6c12576d00038643e?OpenDocument

www.nlcafe.hu/data/cikk/8/76979/21.jpg

<https://.../gs1-labelview.at/front.php?lang=28>

www.fizkapu.hu/fiztan/toltes/t_0005.html

www.pointernet.pds.hu/.../kepek/15-1.jpg

<http://www.butorszovetseg.hu/letoltes/kozlony.pdf>

<http://elektroexpressz.hu>

<http://www.poligont.hu/rendszerek/>

http://www.hbmmk.hu/data/link/6182/1/Szabvanyugyi_alapismeretek-5.pdf

www.cipoinfo.hu/09Szabvanyok.htm

AJÁNLOTT IRODALOM

Dr. Buzás Gizella: Általános áruismeret Képzőművészeti Kiadó 2008

Kunvári Enikő – Rozsonics Angéla: Kereskedelmi ismeretek a modulrendszerű képzéshez
Kereskedelmi és Idegenforgalmi Továbbképző Kft.

<https://kereses.magyarország.hu/jogszabalykereso>

MUNKANYAG

A(z) 0004–06 modul 005–es szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
31 341 01 0010 31 01	Bútor- és lakástextil-eladó
31 341 01 0010 31 02	Élelmiszer- és vegyiáru-eladó
31 341 01 0010 31 03	Műszakicikk eladó
31 341 01 0010 31 04	Porcelán- és edényáru-eladó
31 341 01 0010 31 05	Ruházati eladó
31 341 01 0010 31 06	Zöldség-gyümölcs eladó
52 341 07 0100 31 01	Hírlapárus, trafikos
52 341 07 0100 51 01	Kazetta- és lemez eladó, -kölszönző
52 341 07 0100 51 02	Óra-ékszer és díszműáru eladó
52 341 07 0100 31 02	Papír, írószerszám eladó
33 341 03 0100 31 01	Épületgépészeti anyag- és alkatrész eladó
33 341 03 0100 31 02	Gépészeti anyag- és alkatrész eladó
33 341 03 0100 31 03	Járműalkatrész eladó
33 341 03 0100 31 04	Telepi építőanyag eladó
33 341 03 0100 31 05	Villamossági anyag- és alkatrész eladó
51 341 01 0100 33 01	Kisgép- és műszakicikk-kölcsönző
31 341 03 0000 00 00	Töltőállomás-kezelő
33 215 02 0100 31 01	Virágbolti eladó
52 341 06 0000 00 00	Könyvesbolti eladó
51 341 02 0000 00 00	Régiségkereskedő
54 481 03 0010 54 04	IT kereskedő
51 213 01 0010 51 01	Eseményrögzítő
51 213 01 0010 51 02	Filmlaboráns
52 341 05 1000 00 00	Kereskedő
52 341 05 0100 52 01	Bútor- és lakástextil-kereskedő
52 341 05 0100 52 02	Élelmiszer- és vegyiáru-kereskedő
52 341 05 0100 52 03	Ruházati kereskedő
52 341 07 0000 00 00	Kultúrcikk-kereskedő
52 725 01 0000 00 00	Látszerész és fotócikk-kereskedő
33 341 03 0010 33 01	Építőanyag-kereskedő
33 341 03 0010 33 02	Épületgépészeti anyag- és alkatrész-kereskedő
33 341 03 0010 33 03	Járműalkatrész-kereskedő
33 341 03 0010 33 04	Villamossági anyag- és alkatrész-kereskedő
51 341 01 0000 00 00	Műszakicikk-kereskedő
31 341 04 0000 00 00	Vegyesiparcikk-kereskedő
31 341 04 0100 31 01	Agrokémiai és növényvédelmi kereskedő
31 341 04 0100 31 02	Gyógynövénykereskedő
31 341 04 0100 31 03	Piaci, vásári kereskedő
31 341 04 0100 31 04	Sportszer- és játékkereskedő
33 215 02 0000 00 00	Virágkötő, -berendező, virágkereskedő
33 215 02 0100 33 02	Virágkereskedő

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

10 óra

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.
Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató